

– TANULMÁNYOK –

A TOVÁBBTANULÓ NAGYKORÚ GYERMEK TARTÁSA ÉS AZ INTÉZMÉNY SZÜLŐ FELÉ FENNÁLLÓ TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉGÉNEK TERJEDELME

NAVRATYIL Zoltán
egyetemi docens (PPKE JÁK)

1. Bevezető gondolatok

Kizárólag a nagykorúság betöltése nem feltétlenül jelenti azt, hogy a leszármazó képes önmagát eltartani. Ahogy fordítva is igaz, a kiskorú gyermek esetében is figyelembe veszi polgári jogunk, hogy amennyiben a kiskorú gyermek indokolt szükségleteit munkával szerzett keresménye vagy vagyonának jövedelme fedezi, akkor őt szülője nem köteles saját szükséges tartásának a korlátozásával eltartani.¹

A 2013. évi V. törvény (Ptk.) megalkotásával a munkaképes, de tanulmányokat folytató nagykorú gyermek tartásáról szóló XXIX. sz. Polgári elvi döntés szabályai beépültek a Kódex normaszövegébe.² A korábbi bírói gyakorlat s jelen esetben a jogalkotói szándék mögött is az húzódik meg, hogy ugyan nagykorú és munkaképes gyermekről van szó, kellő súllyal esnek latba egyéni és társadalmi érdekek mellett, hogy a gyermek mégse vállaljon munkát, amelyből származó jövedelmét saját eltartására fordíthatná, hanem az életpályájához szükséges képzettséget továbbtanulás során szerezzze meg, s ezen időszak alatt a szülő legyen köteles a nagykorú gyermeket eltartani.

A továbbtanulás, az ismeretszerzés nem csupán az egyes egyén érdekeit szolgálja, hanem a gazdasági élet elősegítője is lehet, azaz annak haszna általános társadalmi szinten is kifejeződik.³

¹ REIDERNÉ BÁNKI Erika: *A házasság felbontása és a gyermek érdeke*. Doktori értekezés. Győr, 2014. 122.

² Ptk. 4:219. § – 4:222. §. Az 1/2014. PJE V.1. b) pontjában foglaltak szerint a Kúria a XXIX. PED-t a Ptk. alapján elbírálandó ügyek tekintetében a továbbiakban nem tartja irányadónak.

³ SÁRI Péterné VASS Margit (szerk.): *A családjogi törvény magyarázata*. Budapest, KJK-Kerszöv, 2002. 877.

Fontos ugyanakkor hangsúlyozni a Ptk. szövegében szereplő, a tanulmányokat biztosító intézmény *tájékoztatói kötelezettségét* a „tartásdíj fizetésére kötelezett szülő” számára, hiszen a szülő a megfelelő információk birtokában tud figyelemmel lenni arra, hogy a tartás bizonyos feltétele fennáll-e, hiszen a szülő – egyéb feltételek mellett – nem köteles eltartani továbbtanuló nagykorú gyermekét, ha a gyermek a tanulmányi és vizsgakötelezettségének rendszeresen és önhibájából nem tesz eleget.⁴

2. A tartás feltételeinek áttekintése

A nagykorú gyermek tartására a rokонтartás közös szabályait és a kiskorú gyermek tartására vonatkozó rendelkezéseket is alkalmazni kell a Ptk. által a továbbtanuló nagykorú gyermek esetére megfogalmazott eltérésekkel. Speciális tartásról van szó, s ennek megfelelően a Ptk. részletes iránymutatást ad arra, hogy milyen feltételek esetén áll fenn a tartásra való jogosultság.

2.1. Az életpályára felkészítő, szükséges tanulmányok

Fontos, hogy a gyermek a tartásra a *szükséges tanulmányai* miatt szoruljon rá, amelyet a törvény részletez is. Ilyennek minősül az életpályára előkészítő szakképzettség megszerzéséhez szükséges képzés, tanfolyam, a felsőfokú végzettségi szintet biztosító alap- és mesterképzésben, valamint a felsőfokú szakképzésben folytatott tanulmányok folyamatos végzése.

Hangsúlyozottan az életpályára felkészítő tanulmányokról van szó, tehát pl. az első diploma megszerzése ebbe a körbe tartozik, de a másoddiploma már nem.⁵ Ahogy a szakirányú továbbképzés, vagy a doktori képzés már nem tekinthető olyan tanulmánynak, ahol elvárható lenne a szülő részéről a tartás,⁶ de nem zárható ki természetesen, hogy a szülő önként vállalja azt.⁷ A törvény értelmezéséből adódóan önmagában egy nyelvtanfolyam elvégzése csupán hasznos, de szakképesítést nem biztosít, tehát erre az időre tartás nem követelhető. Ugyanakkor egy újabb szakma megszerzése szükséges képzésnek minősülhet, ha például egészségügyi okból a gyermek az első szakmájában nem tud elhelyezkedni;⁸ de a szakmunkásképző elvégzése után az érettségi vizsga letételével járó szakközépiskolai tanulmányok folyamatos végzését is szükséges tanulmánynak tekintette konkrét esetben a bíróság.⁹

Rögzítendő továbbá, hogy önkéntes vállalás hiányában a szülő a korábban megszerzett vagy a gyermektől elvárható módon megszerezhető szakképesítéssel azonos

⁴ Ptk. 4:220. (3) b).

⁵ BH2011. 338.

⁶ VÉKÁS Lajos (szerk.): *A Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal*. Budapest, CompLex, 2013. 353.

⁷ BARZÓ Tímea: A családok védelmének megjelenési formái a 2013-as Ptk. Családjogi Könyvében. In: SZALMA József (szerk.): *A magyar tudomány napja a Délvidéken 2013*. Újvidék, Vajdasági Magyar Tudományos Társaság, 2014. 268.

⁸ BH1992. 766; EBH1999. 108; BH2005. 285.

⁹ EBH2000. 211.

vagy annál alacsonyabb szintű végzettséget nyújtó tanulmányok anyagi fedezetének a biztosítására nem kötelezhető, mert e tanulmányok nem tekinthetők olyan szükséges tanulmánynak, amely a gyermek tartási igényét megalapozná.¹⁰

További lényeges elem, hogy a gyermeknek a szülőt a továbbtanulási szándékáról késedelem nélkül *tájékoztatnia* kell. Ennek oka, hogy a szülő anyagilag is tudjon számolni azzal a lehetőséggel, hogy gyermekét nagykorúsága után is tartania kell.

A tájékoztatás elmaradásához a Ptk. ugyan nem fűz jogkövetkezményt, de egy esetleges jogvita során azt figyelembe lehet venni.¹¹ Egyedi ügyben állapította meg már a Kúria, hogy – ugyan a tájékoztatás elmaradása a tartás megszüntetésének a jogalapját önmagában nem alapozza meg – az érdemtelenség körében értékelni kell azt.¹²

Az eset körülményeire tekintettel kell értékelni azt is, hogy elvárható-e a gyermektől, hogy a tanulás mellett munkát vállaljon, vagy hogy alapvetően ne nappali, hanem munkavégzés mellett levelező képzésen szerezzék meg a képesítést.¹³

A tanulmányokat *folymatosan* kell végezni, azokat *indokolatlanul megszakítani* a tartásra való jogosultság tekintetében nem lehet. Ha mégis a tanulmányok megszakítására kerül sor, akkor vizsgálni kell, hogy mi indokolta azt. Így pl. egy betegség, külföldi ösztöndíj – vagy korábban egy sorkatonai szolgálat – nem érinti a folyamatos-ságot. A tartási kötelezettség szünetelhet is ilyenkor, ha a gyermek megélhetése a megszakítás időtartama alatt biztosítva van.¹⁴ Vizsgálni kell a megszakítás időtartamát is, mert pl. az érettségi megszerzését követően a tanulmányok több éves – indokolatlan – megszakítása miatt a gyermek nem formálhat igényt a tartásra.¹⁵

2.2. A tartásra való érdemtelenség lehetséges esetei

A tartásra való jogosultság megállapítása szempontjából a jogszabály rögzíti, hogy a gyermek nem lehet a tartásra **érdemtelen**. Ez azt jelenti, hogy egy nagykorú és belátási képességgel rendelkező személy a tartásra köteles szülőjével szemben ne tanúsítson olyan jogilag vagy erkölcsileg felróható, elítélendő magatartást, amely miatt a szülőktől a tartás az általános társadalmi felfogás alapján nem várható el.

Itt értékelhető a rokонтartás általános szabályai között rögzített törvényi definíció is,¹⁶ miszerint minden nagykorú érdemtelen a tartásra, aki a tartásra kötelezettel vagy vele együtt élő hozzátartozójával szemben olyan súlyosan kifogásolható magatartást tanúsít, vagy olyan életvitelt folytat, amely miatt tartása a kötelezettől – figyelemmel a jogosult és a kötelezett kapcsolatának jellegére és a kötelezett magatartására is – nem várható el.

¹⁰ BH2001. 20.

¹¹ Kúria Pfv. II. 22.016/2015. szám. Kőrös András: Az új Ptk. a Kúria gyakorlatában – gyermektartás. *Családi Jog*, 2016/3. 51.; BARZÓ Tímea: *A magyar család jogi rendje*. Budapest, Patrocinium, 2017. 542.

¹² Kúria Pfv. 21.435/2015/5. szám.

¹³ A XXIX. számú PED is a nappali tagozaton folytatott tanulmányokkal foglalkozott kiemelten, ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy a továbbtanulásnak valamilyen más formája a tartásra való jogosultságot kizárná. BH1990. 104; BH1999. 24.

¹⁴ REIDERNÉ I. M. 124.

¹⁵ BH1998. 25.

¹⁶ Ptk. 4:194. § (2).

Ilyen magatartás lehet pl. az, ha a gyermek szülője sérelmére – nagykorúsága idején – bűncselekményt követ el, személyiségi jogában megsérti, bűnöző életmódot folytat.

A törvény kifejezetten nevesíti és ide sorolja azt az esetet is, amikor a gyermek az őt eltartó szülőjével kellő indok nélkül *nem tart kapcsolatot*.¹⁷ A szülő és gyermeke között – amennyiben a szülő a gyermekével szemben súlyosan felróható magatartást nem tanúsított – nem lehet a tartásdíj az egyetlen összekötő elem. Ez utóbbinak oka abban az erkölcsi elvárásban keresendő, hogy a gyermek ne csak a tartásdíjat követelje, hanem a családi kapcsolatot is ápolja, tisztelje. Egy nagykorú gyermek ugyanis már rendelkezik olyan belátási képességgel, amelynek birtokában fel kell ismernie, hogy a róla nagykorúsága idején vagyoni szempontból gondoskodó személyhez – szülőjéhez – közeli kapcsolat fűzi, hiszen ezen alapul a tartás iránti igénye.¹⁸

A ‘kellő indok’ nélküli kapcsolattartás hiánya értékelésénél ugyanakkor figyelembe kell venni a szülő magatartását is, azaz lehetséges, hogy a gyermek azért nem tart kapcsolatot szülőjével, mert annak van társadalmilag elfogadható oka, és a szülő is felróhatóan közrehatott a kapcsolat felszámolásában. Az érdemteleniség megalapozásául szolgáló magatartást tehát mindkét fél szempontjából kell vizsgálni. A szülő-gyermek kapcsolat megromlásának az oka a szülők megromlott viszonya, évek óta fennálló viszálya is lehet. Az érdemteleniség tehát mindig az adott konkrét, egyedi ügy alapján bírálendő el.¹⁹

Ennek megfelelően, ha a szülő-gyermek viszonyban a szülő az, aki sivár, a gyermek érdekeit elhanyagoló, vagy azokkal szemben álló magatartást tanúsít, maga járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő gyermekben a megromlott viszonyban megfelelő ridegség, ellenérzés, sőt ellenséges beállítottság épüljön ki, ami tiszteletlen magatartásban fejeződik ki. A szülővel szemben az ilyen magatartás a társadalmi megítélés szerint kifogásolható, de az a szülő, aki részes annak kialakulásában, előnyök szerzése végett arra nem hivatkozhat.²⁰

2.3. A továbbtanulásra való alkalmasság

A gyermeknek a *továbbtanulásra alkalmassnak* kell lennie, azaz nem jogosult a tartásra, ha tanulmányi és vizsgakötelezettségének rendszeresen, önhibájából nem tesz eleget.

Ez a feltétel szintén a gyermekkel szemben támaszt észszerű elvárást, ellenkező esetben értelmetlen volna a szülőt tartásra kötelezni. A szülői kötelezettség teljesítése nem lehet céltalan, és annak időben is igazodnia kell a továbbtanuláshoz fűződő egyéni és közösségi érdekhez, ahogy figyelembe lehet venni itt a jogosult tanulmányi eredményei alapján kiérdemelt ösztöndíjakat is.²¹

¹⁷ A nagykorú gyermek passzív, elzárkózó magatartása esetében is értékelni kell azonban, hogy e mögött megállapítható-e a kapcsolat rendezésének igénye, illetve az erre irányuló hajlandóság. Kúria Pfv. II. 22.016/2015. szám. KÖRös i. m. 51.

¹⁸ EBH 2007.1609.; BH2007. 411.

¹⁹ Kúria Pfv. 21.435/2015/5. sz. határozat

²⁰ Azaz a kapcsolat megromlásának egész folyamata mérlegelendő. BH1975. 73; BH1995. 647.

²¹ BARZÓ i. m. 545.

Ebből következik az is, hogy a tartási kötelezettség határozott időre is megállapítható, ami azt a célt juttatja kifejezésre, hogy a gyermek részére mindaddig biztosított az ellátás, amíg az indokolt, de a szülő méltányos szempontját is figyelembe veszi akként, hogy a kötelezettséget csak a gyermek együttműködése folytán szükséges időre korlátozza.²²

A tanulmányok elhúzódnása a gyermeknek felróható, ahogy a rossz tanulmányi eredmények miatti iskolaváltások és évismétlések is, ezeknek a magatartásoknak a következményeit a nagykorú gyermek már nem háríthatja a szüleine.²³

2.4. Egyéb feltételek

Végül a tartásra való jogosultságnak feltétele az is, hogy azzal a szülő a saját és kiskorú gyermeke tartását nem veszélyeztetheti.²⁴ A kiskorú gyermek tartása mindenkit megelőz, s sorrendben a továbbtanuló nagykorú gyermek tartását még megelőzi a szülő saját szükséges megélhetésének a biztosítása is.²⁵

Megemlítendő, hogy a bírói gyakorlat lehetőséget lát arra, hogy a bíróság – az eset összes körülményének mérlegelésével – a rokontartás általános szabályait alkalmazva a továbbtanuló nagykorú gyermek tartására a nagyszülőket kötelezze akkor, ha a szülők jövedelme a gyermek tartását nem tenné lehetővé.²⁶

Hangsúlyozni kell e helyen azt is, hogy a továbbtanuló nagykorú gyermek házasságkötése esetén a szülőnek a tartási kötelezettsége megszűnik, hiszen a házastárs tartási kötelezettsége a szülőét minden esetben megelőzi.²⁷

A fentiekén kívül a törvény egy *felső korhatárt* is szab a továbbtanuló nagykorú gyermek tartására, amely a 25. életévet jelenti. Ennek oka, hogy amennyiben a gyermek folyamatosan, valamint tanulmányi és vizsgakötelezettségének eleget téve végzi tanulmányait, úgy eddig az életkorig az életpályára felkészítő tanulmányok befejezésére sor kell kerülnön.²⁸

A 25. életév betöltése után csak rendkívül indokolt esetben kötelezhető a szülő a tartásra. Ilyen lehet pl. egy hosszan tartó betegség, vagy a tanulmányok befejezéséig hátralevő rövid idő, de ide tartozhat az is, ha a tanulmányok kései megkezdése korábban kifejezetten indokolt volt.²⁹

2.5. A tartásdíj mértékének meghatározása

A továbbtanuló nagykorú gyermek esetén a tartásdíj mértékénél hasonló szempontokat kell figyelembe venni, mint a tartás egyéb formáinál (a gyermek szükséges megélhetése,

²² EBH2000. 317; BH2001. 228.

²³ BH2003. 416.

²⁴ BH2017. 267.; BH2011. 40.

²⁵ BH1997. 398; BH2006. 112.

²⁶ REIDERNÉ i. m. 126.

²⁷ SÁRI i. m. 884.

²⁸ REIDERNÉ i. m. 125.

²⁹ BARZÓ i. m. 269.

saját jövedelme stb.), a különbség csupán annyi, hogy itt figyelembe veendő a tanulmányok folytatásához jogszabály által biztosított kedvezmények és támogatások is,³⁰ hiszen elképzelhető, hogy a gyermek pl. külföldön tanul, s az ott kapott tanulmányi ösztöndíja az itthon élő szülő jövedelmét is megközelítheti. Itt szükséges megemlíteni, hogy a bírói gyakorlat szerint a diákhitel felvétele önmagában nem zárja ki a szülő tartási kötelezettségét, de a tartás mértékét csökkentő tényező lehet.³¹ A diákhitel igénybevétele ugyanakkor elvárás is lehet, ha a szülő jövedelme saját megélhetését is nehezen biztosítja.³²

3. Az intézménynek a szülő felé fennálló tájékoztatási kötelezettsége

A törvény a tanulmányokat biztosító intézményt feljogosítja arra, hogy a nagykorú gyermek *adatait* a szülő felé továbbítsa, s tájékoztatást adjon a szülőnek a tanulmányok végzésének fennállásáról vagy megszűnéséről.³³

E rendelkezés a rokonság általános szabályai között helyet kapott azon előírással mutat rokonságot, amely alapján a tartásra kötelezett járandóságát folyósító szerv vagy személy a jogosultat köteles tájékoztatni a kötelezett munkabérének és egyéb juttatásának összegéről.³⁴ Itt azonban felmerülhetnek értelmezési nehézségek.

3.1. A tájékoztatás terjedelme a tartásdíj fizetésére kötelezett szülő esetén

A törvény 4:222. §-a szerint: „A továbbtanuló gyermek képzését, tanulmányait biztosító intézmény a tartásdíj fizetésére kötelezett szülőt – kérelmére – köteles tájékoztatni a tanulmányok végzésének fennállásáról vagy megszűnéséről.”

Ha a jogszabályhely nyelvtani értelmezést vesszük alapul, akkor a tanulmányok végzésének *fennállásáról* vagy *megszűnéséről* szóló tájékoztatás azt jelenti, hogy az intézmény tájékoztatja a szülőt arról, hogy a gyermeknek fennáll-e az intézménnyel a jogviszonya, vagy sem.

Ez a tájékoztatás azonban a fent ismertetett feltételek tükrében nem feltétlenül elégséges, hiszen pl. a felsőoktatási rendszer lehetőséget ad arra is a gyermeknek, hogy tanulmányait szüneteltesse. Ekkor pedig a tanulmányok indokolt vagy indokolatlan megszakításáról van szó, amely külön vizsgálatot igényel a szülő joggyakorlása, azaz a tartás további biztosítása vagy megszüntetésének igénye szempontjából.

Igaz ugyan, hogy a tartásdíj fizetésére köteles szülő akár félévente is kérhet tájékoztatást az intézménytől, s ebben az esetben a fent említett probléma nem merül fel, de egy másik kérdés igen, mégpedig, hogy a gyermek a rá irányadó mintatanterv szerint

³⁰ Például ösztöndíj, szociális juttatás, „ruhapénz”. BH1979. 115; BH1979. 369; BH1979. 370.

³¹ Vö. REIDERNE i. m. 125. Ha viszont a továbbtanuló nagykorúnak gyermeke születik, a részére folyósított iskoláztatási támogatást, családi pótlékot és gyest nem a nagykorú gyermek jövedelmének tekinteni, hanem az az állam által meghatározott célra nyújtott ellátásnak, támogatásnak minősül. BH2017. 227.

³² Kúria – Joggyakorlat-elemző Csoport, 2017.El.II.JGY.P.1. Összefoglaló vélemény a rokonság szabályaival kapcsolatos ítélkezési gyakorlatról.

³³ Ptk. 4:222. §

³⁴ BARZÓ i. m. 546.

végzi-e tanulmányait. Egy egyetemi képzés esetében a gyermek nem feltétlenül van kötve az irányadó mintatantervhez, több és adott esetben kevesebb tárgyat is felvehet, illetve a tárgyak nem teljesítése esetén lehetősége van egymást követően többször is felvenni azokat.

Ez utóbbi szempont viszont már markánsan érinti a tartásdíj fizetésére köteles szülő joggyakorlását, hiszen nem lenne köteles a tartást biztosítani, ha a gyermek a továbbtanulásra alkalmatlan, azaz ha tanulmányi és vizsgakötelezettségének önhibájából és rendszeresen nem tesz eleget. Az „alkalmatlanság” pedig szükségképpen a képzés során derülhet ki.

Ebből kiindulva – s figyelembe véve azt, hogy a tájékoztatás akár minden tanévben kérhető –, érdemes a törvény *cél szerinti*, a szülő joggyakorlását biztosító értelmezést alapul venni. Például egy egyetemi képzés esetében az intézménynek kötelessége lenne tájékoztatni a tartásdíjat biztosító szülőt, hogy a gyermek aktív félévre bejelentkezett-e, vagy sem (fennáll-e jogviszonya), továbbá a tájékoztatás nyújtásának ki kellene terjednie arra is, hogy a gyermek hogyan végzi tanulmányait, pl. hogy a tájékoztatás nyújtását megelőző félévben a rá irányadó mintatanterv szerint mennyi tárgyat teljesített és mennyit nem.

Ez az értelmezés a tartásdíj fizetésére kötelezett szülő számára már elégséges tájékoztatásnak minősül a tartás feltételei tekintetében, annak mérlegelése során, hogy tanulmányi és vizsgakötelezettségének a gyermek miként tesz eleget.

3.2. Az együtt élő és a tartást természetben biztosító szülő tájékoztatási igénye

A fentiekén túlmenően felmerülhet egy további jogértelmezési kérdés is. Vajon a törvény szerint csak a *különélő* és tartásdíjat fizető szülő kérhet tájékoztatást, vagy a gyermeket a *saját háztartásában* eltartó szülő(k) is?

A törvény szövege szerint úgy tűnik, hogy csak a különélő szülő jogosult a tájékoztatásra, hiszen a törvény kifejezetten a *tartásdíj fizetésére* kötelezett szülőt említi a 4:222. §-ban. A probléma azonban ezzel nem feltétlenül oldódik meg.

Ahogy korábban említésre került, a bírói gyakorlat lehetőséget lát arra is, hogy a rokонтartás általános szabályait alkalmazva a továbbtanuló nagykorú gyermek tartására a bíróság a nagyszülőket kötelezze. Kérdés, hogy adott esetben a nagyszülő – a szülőhöz hasonlóan – kérhetne-e tájékoztatást az intézménytől. A Ptk. a 4:222. §-ban kifejezetten csak a szülőt jogosítja fel erre, jöllehet ilyen esetben – célját tekintve – nem nagyon lenne értelme különbséget tenni a tartást biztosító személyek között.

A nagykorú gyermek tartására a rokонтartás közös szabályait és a kiskorú gyermek tartására vonatkozó rendelkezéseket kell a megfelelő eltérésekkel alkalmazni. A rokонтartás közös szabályai nem tesznek különbséget a különélő és az együtt élő rokонтartási kötelezettsége között, a különbségtétel a kiskorú gyermek tartásánál jelenik csak meg. A kiskorú gyermeket gondozó szülő a tartást természetben, a különélő szülő elsősorban pénzben teljesíti azt, ez utóbbi a gyermektartásdíj a törvény szerint.³⁵

³⁵ A 4:216. § (2) bekezdése megemlíti azt is, hogy a szülő akkor is kötelezhető gyermektartásdíj fizetésére, ha a gyermek az ő háztartásában él, azaz természetben lenne köteles tartani, de tartásáról nem gondoskodik.

Nagykorú és továbbtanuló gyermek esetében a Kódex szintén nem tesz különbséget az együtt élő és a különélő szülő tartási kötelezettsége között, ami a törvény szövege szerint is érthető: a 4:220. § (1) bekezdése kimondja, hogy továbbtanuló nagykorú gyermek jogosult a tartásra, ha szükséges tanulmányai folytatása érdekében arra rászorul. Azaz a gyermek ekkor jogosult a tartásra, függetlenül attól, hogy együtt élő vagy különélő szülőről van-e szó. A 4:220. § (3) bekezdése pedig azt rögzíti, hogy a gyermek mikor nem jogosult a tartásra, szintén függetlenül attól, hogy együtt élő vagy különélő szülőről van-e szó.

Ebből kiindulva viszont a gyermeket a saját háztartásában természetben tartó, együtt élő szülő(k) is jogosultak az intézménytől tájékoztatást kérni a tanulmányok végzésének mikéntjéről, noha a törvény a 4:222. §-ban csupán a „tartásdíjat fizető” szülőt jogosítja fel erre. Életszerű példán megvilágítva: Ha pl. egyetemi képzésről van szó, a felsőoktatási rendszer sajátosságaiból adódóan könnyen előfordulhat, hogy a gyermek folytatja ugyan a tanulmányait, minden félévre aktívként bejelentkezik, folyamatosan fennáll a jogviszonya az intézménnyel, de tanulmányi és vizsgakötelezettségének rendszeresen, önhibájából nem tesz eleget, amelyről nem számol be a vele együtt élő és a tartást természetben biztosító szülő(k)nek. Ilyen esetben a törvény 4:220. § (3) bekezdése alapján nem lenne jogosult a tartásra, a szülő megvonhatná azt, a nagykorú és munkaképes gyermek pedig köteles lenne saját tartásáról gondoskodni.

4. Záró gondolatok

Látható, hogy a továbbtanuló nagykorú gyermek tartása esetében a tanulmányokat biztosító intézmény tájékoztatási kötelezettsége tekintetében értelmezési nehézségek állhatnak elő, amelyeket egyértelműen a jogalkotó és a bírói gyakorlat sem oldott fel.

Egyfelől a tájékoztatás terjedelme, másfelől az együtt élő és a tartást természetben biztosító szülő esetleges tájékoztatási igénye az, ahol, ha a törvény nyelvtani és nem célszerű szövegéhez ragaszkodunk, akkor nem kapunk megfelelő, és a szülőnek a törvény által biztosított joggyakorlását lehetővé tevő eredményt.